

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2025

VIZUÁLIS KULTÚRA

**KÖZÉPSZINTŰ
GYAKORLATI VIZSGA**

PROJEKT

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI HIVATAL

VIZUÁLIS KULTÚRA

Projekttémák

2025.

középszint

A következő két feladat közül válasszon ki egyet (**A vagy B feladatot**)! A kiválasztott feladatot részfeladatonként (1-2. feladatrész) szabadon dolgozza fel úgy, hogy a leadásra kerülő munkaanyag feleljen meg egy vizuális projekt követelményeinek!

Némelyik feladatrész több - akár különböző technikákkal készült - részmegoldást is tartalmazhat.

A feladatmegoldás során született gondolatait, ötleteit bátran dokumentálja, és vázlatait, jegyzeteit is csatolja a végeredményhez!

AZ IDŐ

Kultúrtörténeti emlékek bizonyítják, hogy az ember ősidők óta létrehoz az időt értelmező és kifejező képzeteket a gondolkodás, a kreatív képzelet és a gyakorlati megfigyelésekből levont következtetések összegzésével. Az időbeliség érzékeltetésére, láthatóvá tételére évezredek során számos alkotói megoldás született pl.: a teremtésről, az önmagába visszatérő időről, a történelmi időkről, a sorsfordító pillanatokról, a mágikus élményekről, az álomidőről...

A) feladat

MŰVÉSZKÖNYV / ART BOOK

Emberidők – időképek

A különböző művészettörténeti korokban sokszor allegorikus szerepben istenségként vagy zodiákus emberként kapott szerepet az idő, de a legtöbb műfajban, pl.: a narratív képsorozatokban, „memento mori” csendéletekben is felfedezhető az időbeliség jelképes érzékeltetése.

Figyelje meg az időbeliség különféle módozatokban való megjelenését az alábbi művészettörténeti példákon, majd oldja meg a következő feladatrészeket!

Traianus oszlopa (Kr.u. 110 k.)

<https://www.worldhistory.org/image/1263/trajans-column-detail/>

Aion, az örökkévalóság istene (Kr.u. 200-250)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aion_mosaic_Glyptothek_Munich_W504.jpg

Giotto: Szent Ferenc élete, freskósorozat (XIII. sz. vége)

<https://www.wikiart.org/en/giotto/st-francis-renounces-all-worldly-goods-1299>

Limburg fivérek: Berry herceg óraskönyve (1410 k.)

<https://www.gebroedersvanlymborch.nl/boeken/les-tres-riches-heures-maandbladen/>

Michael Wolgemut / Nürnbergi krónika: A Teremtés hat napja (1493)

<https://www.faena.com/aleph/7-days-of-creation-and-their-most-beautiful-illustrations-0>

Lorenzo Ghiberti / a Paradicsom kapuja: Ádám és Éva

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lorenzo_Ghiberti,_Adam_and_Eve300.jpg

Pieter Claesz: Csendélet koponyával és író tollal (1628)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Still_Life_with_a_Skull_and_a_Writing_Quill_MET_DP145929.jpg

1. Tervezzen az időbeliség témáját feldolgozó hat képből álló sorozatot!

Ajánlott témák:

- a Teremtés hat napja,
- a magyar történelem hat jelentős történelmi eseménye,
- az emberélet hat meghatározó eseménye.

A képeket különálló lapokon, szabadon választott technikával, tetszőleges méretben készítheti el!

2. Tervezzen művészkönyvet / art book-ot képsorozatának!

2/a Gondolja át a művészkönyv koncepcióját, és készítsen egy látványtervet, amelyen bemutatja, hogyan képzei el művészkönyvét, amely lehet például leporello, lapozgatós könyv, dobozgrafika stb.

A formai megoldáshoz inspirációkat kereshet a Magyar Művészkönyvalkotók Társaságának oldalán
https://www.facebook.com/profile.php?id=100064838169136&sk=photos_albums

2/b Készítse el tervezett művészkönyvének borítótervét, eredeti méretben!

Szabadon választott technikával dolgozhat, például a terv készülhet kollázs technikával, grafikai, festészeti kiegészítésekkel, lehet mixed media, asszamlázs (assemblage) és digitális technikákat is felhasználhat!

B) feladat

IDŐMÉRŐ DESIGN
Időmegjelenítő formatervek

Már az őskori cromlech építmények csillagászati megfigyelésekről, különösen a Nap és a Hold megfigyeléséről tanúskodnak. Az ókori kultúrák naptárjai, a középkor csillagászati órái és a barokk toronyórák szerkezetei összekapcsolták a művészet és tudomány területeit. Az időmérő eszközök formatervét napjainkban is a csúcstechnológiához és a tudományos innovációhoz igazítják.

Figyelje meg az időmérő eszközök módozatait az alábbi művészettörténeti, illetve design történeti példákon, majd oldja meg a következő feladatrészeket!

Orloj – csillagászati (asztronómiai) óra, Prága (1410)

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Astronomical_Clock_\(8341899828\).jpg?uselang=hu](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Astronomical_Clock_(8341899828).jpg?uselang=hu)

ifj. Hans Holbein: Óraterv – időmérő óra, homokóra, napóra és iránytű kombinációja (1543)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Astronomical_clock,_design_by_Hans_Holbein_the_Younger.jpg

Poliéder alakú napóra – tervezte Ludwig von Hohenfeld (1596)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Polyhedral_sundial_by_Ludwig_von_Hohenfeld,_with_17_different_sundials_for_the_region_between_Tubingen_and_Stuttgart,_1596,_wood,_paper,_iron,_brass_-_Landesmuseum_W%C3%BCrttemberg_-_Stuttgart,_Germany_-_DSC03151.jpg

San Giacomo di Rialto templom, Velence – homlokzat 24 osztású órával (17. század)

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:San_Giacomo_di_Rialto_\(Facade\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:San_Giacomo_di_Rialto_(Facade).jpg)

Napóra, Moot Hall, Aldeburgh, Suffolk, Anglia (1650)

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:MootHallSundial.JPG>

Kocka alakú, fából készült napóra papírmérleggel, D. Beringer aláírással (1780 körül)

<https://collection.sciencemuseumgroup.org.uk/objects/co49/cubical-polyhedral-sundial>

Napóra – tervezte: Richard L. Schmoyer (2001)

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:ROE-2012-05-07-0010.jpg>

- 1. Készítsen tablót az időmérő eszközök egyik problémamegoldó típusához kapcsolódóan (például: Napórák, Hold-órák, csillagászati órák, toronyórák, naptárak stb.). A fentebb felsorolt alkotások és további tetszőleges művészettörténeti, illetve design történeti korszakokból választott művek felhasználásával szemléltesse az időmérő eszközök formaalakítási, anyaghasználati és működési jellemzőit!**

A tablót szabadon választott technikával és méretben készítheti el, pl.: készülhet kollázs, grafikai, festészeti kiegészítésekkel, lehet mixed média, asszamlázs (assemblage), de digitális technikákat is alkalmazhat!

- 2. Tervezzen egy időmérő eszközt például: napóra, csillagászati óra, toronyóra, fali óra, asztali óra stb.! Terveit szabadon választott eszközökkel és méretben készítheti el!**

2/a Készítsen vázlatterveket, szemléltetve a szerkezet felépítésének, formaviszonyainak és használatának jellemzőit! Gondolatait szöveges utalásokkal is kiegészítheti!

2/b Előzetes vázlattervei közül válasszon ki egyet, és részletesen dolgozza ki az eszköz formarendjét, dekoratív elemeit és anyagi minőségeit is!

2/c Készítse el tervének térbeli, plasztikus modelljét, majd készítsen róla több nézőpontból és fényviszonyban fotókat! A felvételekből készült összeállítást egy tablóra rögzítve mutassa be!

A projektmunka értékelése

A projektmunka esetében az értékelést a következő, értékelési kritériumokra bontott szempontsor alapján végzi az értékelő:

- I. Problémamegoldó képesség
- II. Vizuális kommunikációs képesség
- III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)
- IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikája
- V. Összkép

A fenti szempontokhoz tartozó kritériumrendszer világosan értelmezhető jellemzőkkel írja le az adott szempont szerint teljesülő minőséget, melyekhez pontskála tartozik.

A jelölt által az alábbi pontskálák alapján elért pontszámot 2-vel megszorozva kapjuk meg a vizsgapontok számát. Ha például a jelölt 15 pontot ér el a vizsgaanyaga alapján, akkor $15 \times 2 = 30$ pont a vizsgapontszáma.

Értékelési pontskála

I. Problémamegoldó képesség	legfeljebb: 4 pont
1.	
- A saját élmények, tapasztalatok és kutatómunka hasznosítása egyértelműen érvényesül a munkáiban, a kapcsolódó tartalmakat jól értelmezve, meggyőzően építette be produktumaiba.	<i>2 pont</i>
- Megállapítható a saját kutatási tapasztalatok, felismerések hasznosítása, de ezek érvényesítése nem meghatározó vagy nem adekvát az alkotómunkában.	<i>1 pont</i>
- Kutatómunkája, gyűjtőmunkája nyilvánvalóan nem illeszkedik a projektfeladat problémafelvetéseihez.	<i>0 pont</i>
2.	
- A feladat megoldásához céltudatosan tanulmányozta a témához illeszkedő művészettörténeti korszakok és irányzatok hasonló problémákra adott megoldásait. Felismeréseit kreatívan használta fel saját problémamegoldásaiban.	<i>2 pont</i>
- A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló problémákra adott megoldásait, de ezeket a tapasztalatokat nem megfelelően értelmezte és adaptálta saját munkája során.	<i>1 pont</i>
- A munkájában alig kimutatható az érdeklődés a művészettörténeti előzmények, analógiák iránt. Tapasztalatait, ismereteit nem tudta hasznosítani saját munkája során.	<i>0 pont</i>

II. Vizuális kommunikációs képesség **legfeljebb: 6 pont**
1.

- Vizuális közléseit pontosan érthetően, nagyon világosan képes dokumentálni, és a választott témakör pontosan felismerhető. 2 pont
- Vizuális közlései helyenként nehezen értelmezhetőek vagy félreérthetőek, de a választott téma felismerhető. 1 pont
- A dokumentáció vizuális közlése zavaros, szegényes, a választott téma nehezen felismerhető. 0 pont

2.

- A vizuális kommunikáció kifejezőeszközeit (vonal, szín, forma, kompozíció stb.) a célnak megfelelően, kitűnően alkalmazza. 2 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit alapvetően megfelelően alkalmazza. 1 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit pontatlanul, nem a kifejezés céljának megfelelően alkalmazza. 0 pont

3.

- A rajzi kifejezése igen árnyalt, érdekes, egyéni elemeket is tartalmaz. 2 pont
- A rajzi kifejezése árnyalt, a célnak megfelelő, de szokványos. 1 pont
- A rajzi kifejezés nem elég árnyalt, a célnak nem megfelelő. 0 pont

III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotások tartalmi árnyaltsága) **legfeljebb: 4 pont**
1.

- Tervei, elképzelései vagy előadásmódja igen érdekes, kreatív, innovatív. 2 pont
- Munkáinak vannak érdekes, egyéni vonásai, de megoldásai alapvetően szokványosak. 1 pont
- Munkái teljesen szokványosak, egyéni meglátás, kiemelés nem észlelhető rajtuk. 0 pont

2.

- Munkái tartalmilag komplexek, érzékelhetően igen elmélyültek. 2 pont
- Munkájában vannak értékes, egyéni tartalmi momentumok, de a több nézőpontból való megközelítés hiánya egysíkúvá teszi. 1 pont
- Munkáira nem jellemző a tartalmi komplexitás, elmélyülés. 0 pont

IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala **legfeljebb: 4 pont**

- 1.**
- Munkáit a célnak, szándékának megfelelő magas szintű előadásmód jellemzi. *2 pont*
  - Munkáit alapvetően a célnak, szándékának megfelelő előadásmód jellemzi, de helyenként bizonytalan. *1 pont*
  - Előadásmódját gyakran jellemzi bizonytalanság. *0 pont*
- 2.**
- Az alkalmazott technikák mindegyikét kiválóan műveli. *2 pont*
  - Az alkalmazott technikákat kisebb hibákkal, a célnak megfelelően műveli. *1 pont*
  - Az alkalmazott technikák jelentősebb részében nem rendelkezik kellő jártassággal vagy nem mutat érdeklődést a különböző technikák iránt. *0 pont*

V. Összkép **legfeljebb: 2 pont**

- Az anyag koherens, igen színvonalas munkákat tartalmaz. *2 pont*
- Az anyag alapvetően jó munkákat tartalmaz. *1 pont*
- Az anyag többsége felkészületlenségről tanúskodnak. *0 pont*

Összpontszám: 20 pont

	pontszám	
	maximális	elért
I. Problémamegoldó képesség	4	
II. Vizuális kommunikációs képesség	6	
III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)	4	
IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala	4	
V. Összkép	2	
Összesen	20	
Vizsgapont (Összesen × 2)	40	

_____

dátum

_____

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Projekt		

_____

dátum

_____

dátum

_____

javító tanár

_____

jegyző